

Makale türü: Araştırma makalesi**Article type:** Research article

Geliş tarihi 04.10.2024

Submitted date

Kabul tarihi 10.12.2024

Accepted date

Elektronik yayın tarihi 31.12.2024

Online publishing date

Atıf Bilgisi / Reference Information

Çelik, M. & Türk, N. (2024). Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. *Journal of History School*, 73, 3121-3141

BAĞLANMA STİLLERİ ÖLÇEĞİ KISA FORMU'NUN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ¹

Metin ÇELİK² & Nuri TÜRK³

Öz

Bu çalışmada, Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun Türk kültürüne uyarlanması amaçlanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini gerçekleştirmek için uygun örneklem yöntemiyle 374 üniversite öğrencisine ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Mutluluk Korkusu Ölçeği kullanılmıştır. Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun güvenirlik analizleri sonuçlarına göre Cronbach Alfa değerleri güvenli bağlanma için .76, kaygılı bağlanma için .76 ve kaçınan bağlanma için .83 olarak bulunmuştur. Ayrıca madde ayırt edicilik indeks değerlerinin iyi düzeyde olması, ölçeğin iç geçerliliğinin güçlü olmasını sağlamıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak için yapılan DFA sonuçlarına göre model uyum değerleri kabul edilebilir düzeydedir. Madde faktör yüklerinin ise güvenli bağlanma için .45 ile .83, kaygılı bağlanma için .47 ile .75 ve kaçınan bağlanma için .67 ile .79 arasında olduğu görülmüştür. Bunun yanında yakınsak-ıraksak geçerliliği ve ölçüm değişmezliği analizlerinin sonuçları çalışmanın yöntemini çeşitlendirmiş ve genişletmiştir. Ölçüt geçerliliği sonuçlarına göre güvenli bağlanma mutluluk korkusu ile negatif; yaşam doyumu ile de pozitif anlamlı ilişkilere sahiptir. Kaygılı ve kaçınan bağlanmanın da yaşam doyumu ile negatif; mutluluk korkusu ile de pozitif anlamlı ilişkileri olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak uyarlaması yapılan Bağlanma Stilleri Ölçeği

¹ Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: % 50, 2. yazar: % 50. Bu makalenin etik kurul onayı Siirt Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan, 25.09.2024 tarih, 7609 sayı ve toplantı numarası ile alınmıştır.

²Dr. Öğrt. Üyesi., Siirt Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sosyal Psikoloji Anabilim Dalı, metincelik@siirt.edu.tr, Orcid: 0000-0001-5739-1522

³Arş. Gör., Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Psikoloji Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı, nuri.turk@siirt.edu.tr, Orcid: 0000-0002-7059-9528

Kısa Formu'nun Türkiye örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma Stilleri, Güvenli Bağlanma, Geçerlik, Güvenirlilik.

Investigation of Psychometric Properties of Attachment Styles Scale Short Form

Abstract

This study aimed to adapt the Attachment Styles Scale Short Form to Turkish culture. In order to perform the validity and reliability analyses of the scale, 374 university students were reached by convenience sampling method. Attachment Styles Scale Short Form, Life Satisfaction Scale and Fear of Happiness Scale were used as data collection tools. According to the results of the reliability analyses of the Attachment Styles Scale Short Form, Cronbach's alpha values were .76 for secure attachment, .76 for anxious attachment and .83 for avoidant attachment. Furthermore, the good level of item discrimination index values ensured that the internal validity of the scale was strong. According to the results of CFA conducted to ensure the construct validity of the scale, the model fit values were at an acceptable level. Item factor loadings were found to be between .45 and .83 for secure attachment, .47 and .75 for anxious attachment and .67 and .79 for avoidant attachment. Besides, the results of convergent-divergent validity and measurement invariance analyses diversified and expanded the method of the study. According to the results of criterion validity, secure attachment has negative significant relationships with fear of happiness and positive significant relationships with life satisfaction. Anxious and avoidant attachment had negative significant relationships with life satisfaction and positive significant relationships with fear of happiness. Consequently, Attachment Styles Scale Short Form, which was adapted, can be said to be a valid and reliable measurement tool in the Turkish sample.

Keywords: Attachment Styles, Secure Attachment, Validity, Reliability.

GİRİŞ

Bağlanma, bebek ve bakım veren arasındaki duygusal bağ ile başlayıp ölüme kadar devam eden süreci kapsamaktadır (Ainsworth & Bell, 1970). Bebeklerin duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarının etkili bir şekilde karşılanabilmesi için bakım verenlerin güvende hissettiren özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bebekler ve bakım veren arasında kurulacak güvenli ilişkinin yetişkinlik dönemindeki sağlıklı ilişkilerin temelini oluşturacağı varsayılmaktadır (Bowlby, 1980). Bebeklikte oluşan bağlanma profili yetişkinliği de taşıyarak sosyal beceri, duygu düzenleme ve stres yönetimi gibi birçok alanda etkisini sürdürmektedir (Sroufe, 2005). Bununla birlikte bağlanma kuramı ebeveyn-çocuk, arkadaş ve partner

ilişkileri başta olmak üzere insan psikolojisinin altında yatan mekanizmaların analiz edilmesine önemli katkılarda bulunmuştur (Howe, & Betts, 2023). Bağlanma stillerinin kuramsal olarak kavramsallaştırılabilmesi ve ampirik bulgularla desteklenmesi, bireylerin bağlanma stillerinin nedenleri ve sonuçlarının daha iyi anlaşılmasını sağlamıştır (Barbaro et al., 2017). Dolayısıyla literatürdeki çalışmalar, bağlanma stillerine yönelik tanı, tedavi, önleme ve müdahale süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesine olanak tanımıştır.

Bağlanma teorisi ile ilgili çalışmalarda çeşitli modeller öne sürülmüştür. Bu modellerden biri Ainsworth ve arkadaşları (1978) tarafından geliştirilen üç boyutlu bağlanma kuramıdır. Güvenli, kaygılı-kararsız ve kaçınan bağlanma stilinden oluşan bu model günümüzde de en fazla kabul gören bağlanma yaklaşımları arasındadır. Güvenli bağlanan bireyler, yakın ilişkilerinde kendilerini rahat hissetmektedirler (Ainsworth et al., 1978). Bu bireyler olumlu benlik algısına ve öz güvene sahiptirler (Terzi, & Çankaya, 2009). Güvenli bağlanabilmek, başkalarıyla empati yapabilmeyi ve samimi ilişkiler kurabilmeyi kolaylaştırmaktadır (Mallon, 2008). Sağlıklı ve nitelikli ilişkilerin ön koşulu olarak görülen güvenli bağlanmanın oluşabilmesi için güvenli bağlanan ebeveyn-bakım verenlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu güveni veremeyen ebeveynler ise, çocuklarının kaygılı veya kaçınan bağlanmasına neden olmaktadır.

Kaygılı-kararsız bağlanma stiline sahip bireylerin fiziksel yakınlıktan hoşlanmadıkları bilinmektedir (Bell & Ainsworth, 1972). Bu durumun nedenlerinden biri, bakım verenin çocuğun ihtiyaçlarına karşı gösterdiği tutarsız davranışlardır (Aronson et al., 2012). Bu tutarsızlığa maruz kalan bireyler, yoğun belirsizlik duygusu içerisinde reddedilme korkusu ve yakınlık arzusu yaşamaktadırlar (Mikulincer et al., 2013). Ayrıca ebeveynlerin veya bakım verenlerin çocuklarına karşı duyarsız ve kayıtsız davranması yakınlık korkusuna yol açmaktadır (Özbay & Çelik, 2024). Kaçınan bağlanma olarak bilinen bu bağlanma stilinde bireyler, ayrılığa karşı protestoda bulunmaktadırlar. Bu protesto, bireyin bağlandığını kişiden uzaklaşarak öfkesini azaltma çabası olarak yorumlanmaktadır (Ainsworth, 1979). Bu nedenle kaçınan bağlanan bireyler, ilişkilerinde mesafeyi korumakta ve duygularını gizlemektedirler. Bu etkilerinden ve öneminden dolayı bağlanma stilleri ile araştırmacılar çok sayıda araştırma yapmıştır.

Bağlanma stilleri ile ilgili yapılan araştırmalarda, yaşam doyumu, iyi oluş ve psikolojik sıkıntılar (depresyon, anksiyete, stres) başta olmak üzere birçok psikolojik değişkenle anlamlı ilişkilere sahip olduğu görülmüştür (Odacı, & Çıkrıkçı, 2014; Özbay & Çelik, 2024; Remondi et al., 2023). Özellikle çocukluk döneminde psikolojik kötü muameleye maruz kalan ebeveynlerin bağlanma

stilleri (kaygılı-kararsız, kaçınan), çocuklarının içselleştirilmiş ve dışsallaştırılmış davranış sorunları geliştirmesine yol açmaktadır (Genç, & Arslan, 2023). Ergenlerde ise güvensiz bağlanma stillerinin davranışsal bağımlılıklar (Salehi et al., 2023), intihar (Mwania et al., 2023, öfke ve saldırganlık (Maalouf et al., 2022) gibi istenmeyen davranış ve tutumlarla anlamlı pozitif ilişkileri olduğu saptanmıştır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin güvensiz bağlanmaya sahip olması, psikolojik dayanıklılıklarını (Wang, 2024) ve öz saygılarını (Demircioğlu, & Köse, 2020) düşürmekte, akademik tükenmişlik düzeylerini de artırmaktadır (Marques et al., 2023). Sonuç olarak, bağlanma stillerinin farklı yaşlardaki bireylerin hayatlarında önemli etkileri olduğu görülmektedir. Ayrıca bağlanma stillerinin araştırıldığı çalışmalarda birçok farklı ölçüm aracı kullanılmıştır. Hangi ölçme aracının kullanılması gerektiği konusundaki tartışmalar günümüzde de devam etmektedir. Bağlanma stillerini dört boyutlu (güvenli, kayıtsız, saplantılı, korkulu) olarak tanımlayan araştırmacılar, Yetişkin Bağlanma Ölçeği (Collins & Read, 1990), Yetişkin Bağlanma Stilleri Ölçeği (Griffin & Bartholomew, 1994), Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (Brenning et al., 2011; Kırimer et al., 2014) ve İlişki Ölçekleri Anketi (Sümer, 2006) geliştirilmiştir. Bu ölçekler, güvenilirlik yetersizliği, bağlam sınırlılığı ve farklı alanlarla olan ilişkilerin göz önünde bulundurulmaması konularında eleştirilmiştir.

Bu bağlamda bağlanma stillerinin üç boyutlu yapısına dayanan Bağlanma Stilleri Ölçeği (Feeney et al., 1994) ve Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği (Erzen, 2016) geliştirilmiştir. Hem 4 boyutlu hem de 3 boyutlu bağlanma stilleri ölçeklerinin çok maddeli olması, bireylerin yorgunluk ve dikkatsizliğini artırmabileceğinden dolayı veri kalitesini düşürebilmektedir. Ayrıca ölçeklerin kısa formlarının geliştirilmesi kaynak ve zaman sınırlılığını aşmanın yollarından biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda 40 maddeden oluşan Bağlanma Stilleri Ölçeği (Feeney et al., 1994), Iwanaga ve arkadaşları (2018) tarafından 12 madde olarak kısaltılmıştır. Bu araştırmanın amacı üç alt boyut ve 12 maddeden oluşan bu ölçeğin Türk kültüründe geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

YÖNTEM

Bu ölçek uyarılama araştırması tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir (Karasar, 2012). Bu bölümde katılımcı grubuna, veri toplama araçlarına ve Feeney ve ark., (1994) tarafından geliştirilen ve Iwanaga ve ark., (2018) tarafından kısa formu oluşturulan Bağlanma Stilleri Ölçeği- Kısa Formuna dair geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmiştir.

Katılımcılar

Araştırmının örneklemini 2023-2024 eğitim öğrenim yılında Siirt Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden 374 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem grubu oluşturulurken olasılığa dayalı olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tablo 1’de katılımcılara ait sosyodemografik özelliklere yer verilmiştir:

Tablo 1.

Katılımcılara ait sosyodemografik özellikler

Değişkenler	Kategoriler	n	%
Cinsiyet	Erkek	107	28.6
	Kadın	267	71.4
Gelir Düzeyi	Düşük	69	18.4
	Orta	290	77.5
	Yüksek	15	4.0
Sınıf Düzeyi	1.sınıf	206	55.1
	2.sınıf	81	21.7
	3.sınıf	31	8.3
	4.sınıf	56	15.0
Anne-Baba Tutumu	Aşırı Koruyucu	109	29.1
	Demokrat	101	27.0
	İzin Verici	69	18.4
	Otoriter	95	25.4
Toplam		374	100

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların %28.6’sı erkek ve %71.4’ü kadın olduğu görülmektedir. Katılımcıların %18.4’ü gelir düzeylerini düşük, %77.5’i orta, %4’ü ise yüksek olarak algılamaktadır. Katılımcıların %55.1’i 1. sınıf, %21.7’si 2. sınıf, %8.3’ü 3. sınıf ve %15’i 4. sınıf öğrencisidir. Anne baba tutumu incelendiğinde ise %29.1’i anne baba tutumunu aşırı koruyucu, %27’si demokrat, %18.4’ü izin verici ve %25.4’ü otoriter olarak algılamaktadır. Ayrıca katılımcıların yaş ortalaması 22.4’tir.

Veri Toplama Araçları

Bağlanma Stilleri Ölçeği: Kısa Form: Feeney ve ark., (1994) tarafından geliştirilen ve Iwanaga ve ark., (2018) tarafından kısa formu oluşturulan Bağlanma Stilleri Ölçeği güvenli, kaygılı ve kaçınan bağlanma olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Her alt boyutta 4 madde bulunmaktadır. Ölçek 6’lı

likert tipidir. Test-tekrar test güvenilirlik katsayıları .74 ve .80; iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları ise .83 ile .85 arasında değişmektedir (Iwanaga vd., 2018). Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı güvenli bağlanma için .76, kaygılı bağlanma için .76 ve kaçınan bağlanma için .83 olarak hesaplanmıştır.

Yaşam Doyumu: Bu çalışmada, genel yaşam doyumunu ölçmek için Diener ve arkadaşları (1985) tarafından geliştirilip Dağlı ve Baysal (2016) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan ölçek kullanılmıştır. Tek faktörden oluşan beşli likert yapısına sahip ölçek ve beş maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınacak yüksek puanlar, yaşamdan alınan doyumun da yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Ölçekten elde edilen Cronbach alfa değeri .88 olarak tespit edilmiştir. Test-tekrar-test sonucu .97 bulunmuştur. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .84 olarak hesaplanmıştır.

Mutluluk Korkusu Ölçeği: 2013 yılında Joshanloo tarafından geliştirilen ölçeğin, Türk kültürüne uyarlama çalışması Yildirim ve Aziz (2017) tarafından yapılmıştır. 7'li likert tipi olan ölçek toplam beş maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçekten alınan puanların yükselmesi mutluluk korkusunun yükselmesi anlamına gelir. Ölçeğin maddelerine ait faktör yükleri .71 ile .92 arasında değişmektedir. Ölçeğe ait güvenilirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur (Yildirim, & Aziz, 2017). Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır.

Dil Kapsam Geçerliği

Ölçeğin Türk örnekleme uyarlama çalışması amacıyla ilk olarak yazarlarla mail yoluyla iletişime geçilmiş ve gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra Siirt Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan etik onay alınmıştır (25.09.2024-7609). İlk olarak araştırmacılar, ölçeği ve ölçekte var olan maddeleri incelemiştir. Bu ölçeğin ve maddelerinin hedeflenen örneklem için uygun olduğuna karar vermiştir. Ölçeğin çeviri adımları Brislin ve arkadaşları (1973) tarafından önerilen yöntemle gerçekleştirilmiştir. Ölçekteki maddeler, Türkçe ve İngilizce diline hâkim olan 3 alan uzmanı tarafından Türkçe 'ye çevrilmiştir. Yapılan çeviri alanda uzman 2 kişi tarafından soruların anlaşılır olup olmadığı ve cümle yapıları kültürel uygunluğu açısından gözden geçirilmiştir. Çevrilen ölçek, dilbilgisi yönünden incelenmesi amacıyla, İngilizce bölümünde bir öğretim üyesi tarafından İngilizce 'ye geri çevirisi yapılmıştır. Çeviri ile ilgili işlemler sırasında anlam kaybı olmadığı belirlenmiştir. Ölçeğin Türkçe 'ye uygunluğu kontrolü için ise iki Türkçe öğretmeni kontrol etmiştir. Geri dönütler doğrultusunda gerekli olan düzeltmeler yapılmıştır. Hazırlanan ölçek Türk Dili Edebiyat bölümünde öğrenim görmekte olan 16 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçekte anlaşılmayan herhangi bir maddenin bulunmadığı tespit edilmiştir. Son aşamada da ölçek

Google Form kullanılarak çevrimiçi platformlar aracılığıyla ulaşılan 374 üniversite öğrencisine uygulanmıştır.

Veri Analizi

Çalışmanın verileri SPSS 27 ve AMOS 24 programları kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel olarak anlamlılık değeri $p < .05$ olarak belirlenmiştir. Geçerlilik analizleri için birinci düzey çok faktörlü doğrulayıcı faktör analizi, benzeşim ve ayrışım geçerliliği, ölçüt geçerliliği, madde ayırt ediciliği ve dil ve kapsam geçerliliği incelenmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı ve birleşik güvenilirlik değeri yöntemi kullanılmıştır. DFA için model uyum kriterleri, karşılaştırmalı uyum indeksleri, mutlak uyum değerleri ve artık uyum değerleri ölçüt alınmıştır. Ölçeğin iç geçerliği kapsamında alt %27 ve üst % üst 27 grupları arasındaki madde ortalama puanları t testi kullanılarak test edilmiştir. Ölçek toplam puan vermediği için her alt ölçek kendi içerisinde değerlendirmiştir. Ölçüt geçerliği için Mutluluk Korkusu ve Yaşam Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçüm değişmezliği çalışmalarında hangi uyum indekslerinin raporlama aşamasında değerlendirilmesi gerektiği konusunda literatürde farklı görüşler bulunmaktadır. Bu çalışmada ölçme değişmezliği için ki-kare, CFI ve RMSEA değerlerindeki gözlenen değişim incelenmiştir. Ölçme değişmezliği için ki-kare değerlerinde gözlenen değişimin ($\Delta\chi^2$) anlamsız olması gerekmektedir. Bazı araştırmacılar, ΔCFI değerinin, gizli ve gözlemlenen skorlar arasındaki ilişkiyi açıklamada en uygun uyum indeksi olduğu için sadece ΔCFI 'nin raporlanmasının yeterli olduğunu düşünmektedir. Diğer yandan, bazı araştırmacılar skalar değişmezlik aşamasında ΔCFI değerinin yanı sıra $\Delta RMSEA$ değerlerinin de raporlanması gerektiğini önermektedir (Chen, 2007; Cheung & Rensvold, 2002). Chen (2007) ise $\Delta CFI \leq 0.010$ ve $\Delta RMSEA \leq 0.015$ ölçütlerinin birlikte kullanılmasının bazı durumlarda daha doğru sonuç verdiğini ifade etmiştir. Bu çalışmada ölçme değişmezliği için ki-kare, CFI ve RMSEA değerlerindeki gözlenen değişim incelenmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde uyarlama çalışması yapılan Bağlanma Stilleri Ölçeğine dair tanımlayıcı istatistikler, geçerlilik ve güvenilirlik sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 2.

Bağlanma stilleri ölçeğinin maddelerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler ve madde analiz sonuçları

Maddeler	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık	Basıklık	Madde Toplam Korelasyonları	Ortak Faktör Varyansları
Madde 1	3.6	1.4	-.29	-.60	.41	.40
Madde 2	3.7	1.4	-.26	-.53	.64	.68
Madde 3	4.4	1.3	-.68	-.16	.66	.72
Madde 4	4.4	1.2	-.72	.12	.53	.59
Madde 5	2.6	1.3	.53	-.40	.43	.50
Madde 6	3.2	1.6	.14	-1.0	.62	.64
Madde 7	2.9	1.5	.33	-.82	.58	.58
Madde 8	2.5	1.5	.71	-.61	.59	.64
Madde 9	3.4	1.6	.00	-1.0	.60	.59
Madde10	4.3	1.5	-.50	-.73	.64	.68
Madde11	3.7	1.5	-.23	-.90	.69	.70
Madde12	3.4	1.6	.00	-1.0	.67	.65

Tablo 2’de görüldüğü gibi düzeltilmiş madde toplam korelasyon değerleri .41 ile .69 arasında değişmektedir. Bu değerlerin .30 üstünde olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2018). Ortak varyans değerleri ise .40 ile .72 arasında değişmektedir. Bu değerinin .20 üstünde olması gerekmektedir (Büyüköztürk et al., 2022). Maddelerin çarpıklık ve basıklık değerleri -1.0 ile .71 arasında değişmektedir. Kline’a (2011: 63) göre normallik varsayımının karşılanabilmesi için çarpıklık ve basıklık değerlerinin 3’ten küçük olması gerekmektedir.

Geçerlilik Analizi ile İlgili Bulgular

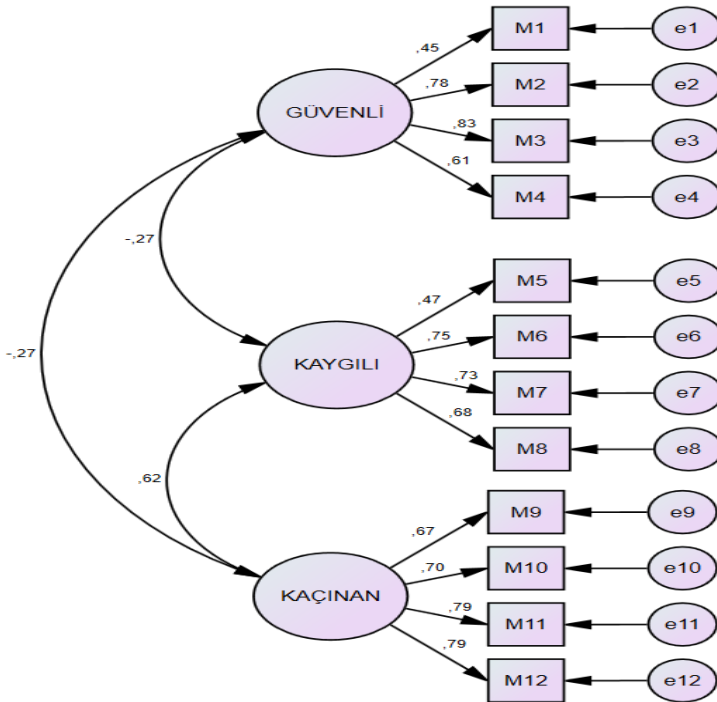
Bağlanma Stillerin Ölçeğinin kısa formunun 12 maddeli ve üç faktörlü yapısı DFA test edilmiştir. Ölçeğin 3 faktörlü yapısını doğrulayan birinci düzey DFA sonuçlarına ilişkin parametrik değerlere Şekil 1’de yer verilmiştir. Güvenli bağlanma stili için faktör yükleri .45 ile .83, kaygılı bağlanma stili için .47 ile .75 ve kaçınan bağlanma için .67 ile .79 arasında değişmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarının geçerliliği, genel model uyumu (X^2 uyum testi, X^2 /sd), karşılaştırmalı uyum indeksleri (CFI, NFI, IFI, RMSEA), mutlak uyum değerleri (GFI, AGFI), artık temelli uyum indeksleri (SRMR) ölçüt alınarak değerlendirilmiştir. Model uyum değerlerinin yorumlanmasında, Tabachnick ve Fidell, (2007), Bayram (2013) ve Karagöz (2017) tarafından belirtilen refanslar dikkate alınmıştır. Aşağıda Tablo 2’de iyi ve kabul edilir ve DFA Sonucunda elde edilen model uyum değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.

Ölçme modeline ait uyum değerleri

	X^2/df	CFI	IFI	AGFI	GFI	RMSEA	SRMR	Nfi	Tli
İyi Uyum	≤ 3	$\geq .95$	$\geq .95$	$\geq .90$	$\geq .90$	$\leq .05$	$\leq .05$	$\geq .95$	$\geq .95$
Kabul Edilebilir Uyum	$3 < - < 5$	$\geq .90$	$\geq .90$	$\geq .85$	$\geq .85$	$\leq .08$	$\leq .08$	$\geq .90$	$\geq .90$
Modelin Uyum Değerleri	2.9	.94	.94	.90	.93	.07	.05	.90	.92

Tablo 3 incelendiğinde X^2/df (2.9) değerinin 3'ün altında bir değere sahip olduğu görülmektedir. Diğer uyum indekslerini aldıkları değerler, CFI=.94, IFI=.94, AGFI=.90, GFI=.93, RMSEA=.07, SRMR=.05 NFI=.90 VE TLI=.92 şeklindedir. X^2/df , AGFI, GFI, SRMR değerleri iyi uyuma ve CFI, IFI, RMSEA, NFI VE TLI değerleri kabul edilir uyuma işaret etmektedir. Şekil 1'de görüldüğü gibi madde faktör yükleri .45 ile .83 arasında değişmektedir. Ayrıca madde faktör yükleri orijinal ölçekte .64 ile .79 arasında değişmektedir.

Şekil 1. Doğrulayıcı faktör analizi modeli

Yakınsak ve İraksak Geçerliliği: Yakınsak geçerliliği için bileşik güvenilirlik (CR) değeri ve ortalama açıklanan varsayan (AVE) değeri dikkate alınır. Yakınsak geçerliliği için bazı kaynaklara göre AVE değerinin .50 üstünde (Shrestha, 2021) ve $CR > AVE$ koşulunun yerine getirilmesi şartı aranmaktadır (Hair ve ark.,2014). Bununla birlikte AVE değeri .50’den küçük ise ve CR değerinin .60’dan büyük olması durumunda yakınsak geçerliliğin sağlandığı kabul edilir (Fornell & Larcker, 1981; Shrestha, 2021). İraksak geçerlik için ise ASV ve MSV değerlerinin AVE değerlerinden küçük ($MSV < AVE$; $ASV < AVE$) olması gerekir (Hair ve ark., 2014). Ayrışım geçerliliğinin sağlanması için bir faktöre ait AVE değerinin karekökünün, bu faktörün diğer boyutlarla olan korelasyon değerlerinden büyük olması istenmektedir (Fornell & Larcker, 1981).

Tablo 4.**Benzeşim ve ayrışım geçerliliği**

	CR	AVE	MSV	ASV	Güvenli	Kaygılı	Kaçınan
Güvenli	.77	.47	.07	.07	.68		
Kaygılı	.75	.45	.38	.22	-.27	.66	
Kaçınan	.82	.55	.38	.22	-.27	.62	.74

Tablo 4’ te görüldüğü gibi CR değerleri tüm boyutlar için .60’nın üstünde değer almıştır. Ayrıca AVE değerleri .45 ile .55 arasında değişmektedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin benzeşim geçerliğini sağladığı söylenebilir. Ayrıca AVE değerleri MSV ve ASV değerlerinden büyüktür. Bununla birlikte AVE değerinin karekökü diğer boyutlarla olan korelasyon değerinden büyüktür. Bütün bu bulgular, beraber değerlendirildiğinde ölçeğin yakınsak ve ıraksak geçerliliği sağladığı söylenebilir.

Ölçme Değişmezliğine İlişkin Bulgular

Alt gruplara ait ölçme değişmezliği bulgularına Tablo 6’da yer verilmiştir. Üç faktörlü bağlanma stilleri ölçeğinin anne baba tutumu ve cinsiyet değişkenine göre ölçüm denkliliğine sahip olup olmadığı IBM AMOS 24 paket programı kullanılarak test edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdiği için Max likelihood kestirim yöntemi ile çoklu grup DFA analizi yapılmıştır.

Tablo 5.**Ölçüm denkliği sonuçları**

Modeller	X ² (df)	X ² /df	CFI	RMSEA	$\Delta\chi^2$ Δdf	p	ΔCFI	$\Delta RMSEA$	Karar
Anne Baba Tutumu									
Biçimsel	355.2 (204)	1.7	.904	.045	/	/	/	/	/
Metrik	385.1 (231)	1.6	.902	.042	29.9 (27)	.318	.002	.003	Eşitlik
Skalar	423.8 (267)	1.5	.900	.040	38.73 (36)	.348	.002	.002	Eşitlik
Katı	471.34 (303)	1.5	.893	.039	47.51 (36)	.095	.007	.001	Eşitlik
Cinsiyet									
Biçimsel	227.41 (102)	2.230	.900	.062	/	/	/	/	/
Metrik	232.74 (111)	2.097	.902	.059	5.33 (9)	.805	-.002	.003	Eşitlik
Skalar	253.04 (123)	2.057	.896	.058	20.29 (12)	.062	.006	.001	Eşitlik
Katı	226.72 (135)	1.976	.894	.056	13.68 (12)	.320	.002	.002	Eşitlik

Tablo 5'te görüldüğü üzere ölçme değişmezliğinin tüm aşamaları dikkate alındığında, anne/baba tutumları ve cinsiyete göre ΔCFI değerleri -.002 ile -.007 arasında, $\Delta RMSEA$ değerleri ise .001 ile .003 arasında değişmektedir. Ölçme değişmezliği için ki-kare değerlerinde gözlenen değişimin ($\Delta\chi^2$) anlamsız olması gerekmektedir. Hem anne/baba tutumları hem de cinsiyet açısından model karşılaştırmasında kullanılan ki-kare testinin anlamlı olmadığı görülmektedir. Ayrıca biçimsel modelden metrik modele geçişteki, metrik modelden skalar modele geçişteki ve skalar modelden katı modele geçişteki ΔCFI ve $\Delta RMSEA$ değerleri incelendiğinde; $\Delta CFI \leq 0.010$ ve $\Delta RMSEA \leq 0.015$ ölçütlerinin karşılandığı görülmektedir. Bütün bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde ölçeğin anne/baba tutumu ve cinsiyet değişkenlerine göre ölçme değişmezliğinin sağladığı söylenebilir.

Madde Ayırt Ediciliği

Ölçeğin iç geçerliliği kapsamında alt %27 ve üst %27'lik gruplar arasındaki farkların anlamlı olup olmadığı bağımsız örneklem t testi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına Tablo 6'te yer verilmiştir.

Tablo 6.

Alt % 27 ve Üst %27'lik gruplar için bağımsız örneklem t testi sonuçları

Madde Numarası	Alt %27 ve Üst %27 t değerleri	p
Madde 1	15.0	00
Madde 2	21.4	00
Madde 3	20.8	00
Madde 4	14.8	00
Madde 5	13.6	00
Madde 6	24.6	00
Madde 7	20.4	00
Madde 8	24.6	00
Madde 9	19.8	00
Madde 10	21.6	00
Madde 11	24.9	00
Madde 12	25.4	00

 $N_{Alt\%27}=100$ ve $N_{Üst\%27}=100$

Tablo 6'te görüldüğü üzere, ölçeğin tüm maddeler için alt ve üst gruplar arasındaki *t* değerleri 0.01 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlıdır.

Ölçüt Geçerliliği

Bu aşamada Bağlanma Stilleri ölçeğinin birleşme ve ayrılma geçerliği için 166 kişiden toplanan veriler analiz edilmiştir. Bu kapsamda Yaşam Doyumu ölçeği ve Mutluluk Korkusu Ölçeği kullanılmıştır.

Tablo 7.

Tanımlayıcı istatistikler ve korelasyon verileri

Değişkenler	n	Ortalama	SD	1	2	3	4	5
1.Güvenli	166	4.0	1.0	-				
2.Kaygılı	166	2.7	1.0		-			
3. Kaçınan	166	3.5	1.3			-		
4.Yaşam Doyumu	166	3.7	1.4	.24**	-.30**	-.41**	-	
5.Mutluluk Korkusu	166	3.2	1.5	-.20**	.45**	.47**		-

* $p<0.05$, ** $P<0.01$

Tablo 7 incelendiğinde, güvenli bağlanma ile yaşam doyumu ($r = .24$) arasında pozitif ve mutluluk korkusu ($r=-.20$) ile negatif anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Kaygılı bağlanma ile yaşam doyumu ($r=-.30$) arasında negatif ve mutluluk korkusu ($r=.45$) ile pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Ayrıca kaçınan

bağlanma ile yaşam doyumu ($r=-.41$) arasında negatif ve mutluluk korkusu ($r=.47$) ile pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu bulgular Bağlanma Stilleri ölçeğinin birleşme ve ayrılma geçerliliğini sağladığının kanıtıdır.

Güvenirlik Analizleri ile İlgili Bulgular

Uyarlama çalışması yapılan ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Bileşik Güvenirlik testi (CR), Cronbach Alfa iç tutarlık testi yöntemleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8.

Bağlanma stilleri ölçeği Cronbach Alfa ve Bileşik güvenirlik değeri

Alt Boyutlar	Cronbach Alfa (a)	Bileşik Güvenirliği (CR)
Güvenli Bağlanma	.75	.77
Kaygılı Bağlanma	.75	.75
Kaçınan Bağlanma	.82	.82

Tablo 8 incelendiğinde tüm boyutlar için Cronbach Alfa değeri ve CR değerlerinin .70 üstünde olduğu görülmektedir. Bu değerler ölçeğin yeterli oranda güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amacı Iwanaga ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun Türkiye'de üniversite öğrencileri üzerinde geçerlilik ve güvenilirliğini test etmektir. Araştırma sonuçları, Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun üç alt boyutlu yapısının doğrulandığını göstermektedir. Güvenirlik analizi bulgularına göre ölçeğin iç tutarlılık katsayıları güvenli bağlanma için .76, kaygılı bağlanma için .76 ve kaçınan bağlanma için .83 olarak bulunmuştur. Benzer şekilde ölçeğin orijinalinde de Cronbach Alfa değerlerinin .83-.85 arasında değişmektedir. Dolayısıyla her bir alt ölçeğin güvenirlik katsayısının kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun iç geçerliliği kapsamında yapılan analiz sonucunda alt ve üst gruplar arasındaki % 27'lik farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Başka bir deyişle ölçeğin madde ayırt edicilik düzeyinin iyi olduğu söylenebilir.

Ölçek üzerinde uygulanan DFA sonuçları, model uyum değerlerinin yeterli aralıkta olduğunu göstermiştir. Ayrıca ölçeğin madde faktör yükleri, güvenli bağlanma için .45 ile .83, kaygılı bağlanma için .47 ile .75 ve kaçınan bağlanma için .67 ile .79 arasında çıkmıştır. Faktör yüklerinin en az .30 olması gerektiği için (DeVellis, 2017) yapı geçerliliğinin sağlandığı söylenebilir. Bununla birlikte,

düzeltilmiş madde toplam korelasyon değerlerinin (.41- .69) ve ortak varyans değerlerinin (.40 - .72) arasında değişmesi kabul edilebilir düzeyde olduklarını göstermektedir (Büyüköztürk et al., 2022). Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun benzeşim ve ayrışım geçerliliği sonuçları ($CR > .60$, $AVE = .45 - .55$), yakınsak ve ıraksak geçerliliğini sağladığını ortaya koymaktadır. Ölçüm değişmezliği ile ilgili yapılan ki-kare analizine sonuçlarının anlamsız çıktığı görülmüştür. Bu sonuçlar, ölçeğin anne/baba tutumu ve cinsiyet değişkenleri açısından ölçme değişmezliğinin sağladığı yönünde yorumlanabilir.

Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu'nun ölçüt geçerliliğini incelemek amacıyla Mutluluk Korkusu ve Yaşam Doyumu ölçekleri kullanılmıştır. Yaşam doyumu ile güvenli bağlanma arasında pozitif ($r = .24$); kaygılı ($r = -.30$) ve kaçınan bağlanma ($r = -.41$) ile de negatif anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bunun yanında mutluluk korkusunun güvenli bağlanma ile negatif ($r = -.20$); kaygılı ($r = .45$) ve kaçınan bağlanma ($r = .47$) ile de pozitif anlamlı ilişkilere sahip olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar bağlanma stilleri ve yaşam doyumu literatürüyle benzerlik göstermektedir. Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda yaşam doyumunun kaygılı ve kaçınan bağlanmayla negatif; güvenli bağlanmayla pozitif anlamlı ilişkileri olduğu saptanmıştır (Bakiler, & Satan, 2020; Tepeli Temiz, & Tarı Cömert, 2018). Ayrıca mutluluk korkusu ile güvenli bağlanma, kaygılı bağlanma ve kaçınan bağlanma arasında bu çalışmada olduğu gibi anlamlı ilişkilerin olduğu bilinmektedir (Joshnloo, 2018). Dolayısıyla bireylerin mutluluk korkusunu azaltmada ve yaşam doyumunu artırmada güvenli bağlanmanın kritik bir öneme sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu ile ilgili yapılan tüm analizler geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte çalışmanın birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Çalışmadaki ilk sınırlılık, örneklem grubunun yalnızca üniversite öğrencilerinden oluşmasıdır. Ölçeğin genellenebilir olmasını sağlamak için gelecekte yürütülecek çalışmalar, hem daha büyük yaş grubu yetişkinler hem de ortaokul ve liseli öğrenciler üzerinde yürütülebilir. Bu çalışmada ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğini test etmek için ölçüm değişmezliğini de içine alan birçok analiz yapılmıştır. Bunun yanında gelecekteki çalışmalarda Rash modeli gibi farklı istatistiksel yöntemler kullanılabilir. Ayrıca çalışmada verilerin öz bildirim yoluyla toplanması yerleşik yöntem yanlılığına neden olabilir. Bu yüzden gelecekteki çalışmalarda görüşme ve gözlem gibi teknikler kullanılarak bu yanlılığın önüne geçilebilir. Tüm bu sınırlılıklara rağmen, Türkiye’de bireylerin bağlanma stillerini ölçebilecek kısa ölçüm aracının olması bağlanma stilleri literatürünü genişletmek açısından önemlidir. Bu ölçek kullanılarak yapılacak araştırmalarda akademisyenlerin ve

ruh sağlığı çalışanlarının bağlanma stillerinin nedenleri ve sonuçlarını daha derinlemesine inceleme fırsatı bulabileceği söylenebilir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Ainsworth, M. D. S. & Bell, S. M. (1970). Attachment, exploration, and separation: Illustrated by the behavior of one-years-old in a strange situation. *Child Development*, 41(1), 49–67. <http://doi.org/10.2307/1127388>
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of Attachment: A Psychological Study of The Strange Situation*. Erlbaum
- Ainsworth, M. D. S. (1979). Infant-mother attachment. *American Psychologist*, 34, 932–937. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.34.10.932>.
- Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2012). *Social Psychology*, (çev. Okhan Gündüz). Kaknüs Publications.
- Bakiler, E., & Satan, A. (2020). Beliren yetişkinlikte bağlanma stilleri ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide ihtiyaç doyumunun aracı rolü. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 51(51), 72-94.
- Barbaro, N., Boutwell, B. B., Barnes, J. C., & Shackelford, T. K. (2017). Rethinking the transmission gap: What behavioral genetics and evolutionary psychology mean for attachment theory: A comment on Verhage et al. (2016). *Psychological Bulletin*, 143(1), 107-113. <https://doi.org/10.1037/bul0000066>
- Bayram, N. (2013). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş* (3.baskı). Ezgi Kitapevi.
- Bell, S. M., & Ainsworth, M. D. S. (1972). Infant crying and maternal responsiveness. *Child Development*, 43(4), 1171–1190.
- Bowlby, J. (1980). Attachment and loss. sadness and depression. *Social Work*, 54(1980), 107–116. <http://doi.org/10.4135/9781446250990.n2>
- Brenning, K. M., Soenens, B., Braet, C., & Bosmans, G. (2011). An adaptation of the Experiences in Close Relationships Scale-Revised for use with children and adolescents. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28(00), 1048–1072. <https://doi.org/10.1177/0265407511402418>
- Brislin, R. W., Lonner, W. J., & Thorndike, R. M. (1973). *Cross-Cultural Research Methods*. John Wiley & Sons

- Chen, F. F. (2007). Sensitivity of goodness of fit indexes to lack of measurement invariance. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 14(3), 464–504. <https://doi.org/10.1080/10705510701301834>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233–255. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(4), 644–663. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.4.644>
- Dağlı, A., & Baysal, N. (2016). Yaşam doyumu ölçeğinin türkçe'ye uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59). <https://doi.org/10.17755/esosder.263229>
- Demircioğlu, Z. I., & Köse, A. G. (2020). Mediating effects of self-esteem in the relationship between attachment styles and social media addiction among university students. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences* 33, 8-18.
- DeVellis, R.F. (2017). *Scale Development: Theory and Applications*. Sage Publications.
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J. & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13
- Erzen, E. (2016). Three dimensional attachment style scale. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 17(3), 01-21.
- Feeney, J. A., Noller, P., & Hanrahan, M. (1994). Assessing adult attachment. In M. B. Sperling, & W. H. Berman (Eds.), *Attachment in Adults: Clinical and Developmental Perspectives* (pp. 128–152). Guilford Press.
- Fornell, C., & Larcker, D. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Genc, E., & Arslan, G. (2023). Parents' childhood psychological maltreatment and youth mental health: Exploring the role of attachment styles. *Current Psychology*, 42(30), 26783-26792. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03765-w>

- Griffin, D., & Bartholomew, K. (1994). Models of the self and other: Fundamental dimensions underlying measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67, 430–445.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2014). *Exploratory Factor Analysis. Multivariate Data Analysis*. Prentice Hall.
- Howe, D., & Betts, L. (2023). *Attachment Across the Lifecourse: A Brief Introduction*. Bloomsbury Publishing.
- Joshanloo, M. (2013). The influence of fear of happiness beliefs on responses to the satisfaction with life scale. *Personality and Individual Differences*, 54, 647-651. <https://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2012.11.011>
- Joshanloo, M. (2018). Fear and fragility of happiness as mediators of the relationship between insecure attachment and subjective well-being. *Personality and Individual Differences*, 123, 115-118. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.016>
- Iwanaga, K., Blake, J., Yaghmaian, R., Umucu, E., Chan, F., Brooks, J. M., Rahimi, M., & Tansey, T. N. (2018). Preliminary validation of a short-form version of the attachment style questionnaire for use in clinical rehabilitation counseling research and practice. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 61(4), 205–216. <https://doi.org/10.1177/0034355217709477>
- Karagöz, Y. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği* (3.Baskı). Nobel.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayınevi.
- Kırimer, F., Akça, E., & Sümer, N. (2014). Orta çocuklukta anneye kaygılı ve kaçınan bağlanma: Yakın ilişkilerde yaşantılar envanteri-II Orta Çocukluk Dönemi Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 17(33), 45–57.
- Maalouf, E., Salameh, P., Haddad, C., Sacre, H., Hallit, S., & Obeid, S. (2022). Attachment styles and their association with aggression, hostility, and anger in Lebanese adolescents: A national study. *BMC Psychology*, 10(1), 104. <https://doi.org/10.1186/s40359-022-00813-9>
- Mallon, B. (2008). *Attachment and Loss, Death and Dying. Theoretical Foundations for Bereavement Counselling*. Sage Publishing.
- Marques, H., Brites, R., Nunes, O., Hipólito, J., & Brandão, T. (2023). Attachment, emotion regulation, and burnout among university students: A

- mediational hypothesis. *Educational Psychology*, 43(4), 344-362. <https://doi.org/10.1080/01443410.2023.2212889>
- Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Berant, E. (2013). An attachment perspective on therapeutic processes and outcomes. *Journal of Personality*, 81(6), 606–616. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2012.00806.x>
- Mwania, J., Owino, W., & Kimatu, J. . (2023). Attachment styles as predictors of suicidal behavior in school going adolescents. *International Journal of Psychology*, 8(2), 31–44. <https://doi.org/10.47604/ijp.2049>
- Odacı, H., & Çıkrıkçı, Ö. (2014). Problematic internet use in terms of gender, attachment styles and subjective well-being in university students. *Computers in Human Behavior*, 32, 61-66. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2013.11.019>
- Özbay, A., & Çelik, M. (2024). The mediating role of psychological resilience, anger, and hostility in university students' attachment styles and life satisfaction. *Children and Youth Services Review*, 163, 107752. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2024.107752>
- Remondi, C., Casu, G., Pozzi, C., Greco, F., Gremigni, P., & Brugnera, A. (2023). A serial mediation model of Insecure attachment and psychological distress: the role of dispositional shame and shame-coping Styles. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(4), 3193. <https://doi.org/10.3390/ijerph20043193>
- Salehi, E., Fallahchai, R., & Griffiths, M. (2023). Online addictions among adolescents and young adults in Iran: The role of attachment styles and gender. *Social Science Computer Review*, 41(2), 554-572. <https://doi.org/10.1177/08944393221111242>
- Shrestha, N. (2021). Factor analysis as a tool for survey analysis. *American Journal of Applied Mathematics and Statistics*, 9(1), 4-11.
- Sroufe, L. A. (2005). Attachment and development: A prospective, longitudinal study from birth to adulthood. *Attachment & Human development*, 7(4), 349-367. <https://doi.org/10.1080/14616730500365928>
- Sümer, N. (2006). Yetişkin bağlanma ölçeklerinin kategoriler ve boyutlar düzeyinde karşılaştırılması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 21(57), 1–22.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. Allyn and Bacon.

- Tepeli Temiz, Z., & Tarı Cömert, I. (2018). The relationship between life satisfaction, attachment styles and psychological resilience in university students.
- Terzi, Ş., & Çankaya, Z. C. (2009). The predictive power of attachment styles on subjective well being and coping with stress of university students. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 4, 1–11.
- Yildirim, M., & Aziz, I. A. (2017). Psychometric properties of Turkish form of the Fear of Happiness Scale. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 5(2), 187-195.
- Wang, Q. (2024). A quantitative study of the relationship between attachment styles and psychological resilience in the context of social anxiety among college students. *Applied Mathematics and Nonlinear Sciences*, 9(1). <https://doi.org/10.2478/amns-2024-2555>

EXTENDED ABSTRACT

Purpose: Different models have been proposed in studies related to attachment theory. One of these models is the three-dimensional attachment theory developed by Ainsworth et al. (1978). This model, which consists of secure, anxious-ambivalent and avoidant attachment styles, is among the most accepted attachment approaches today. Securely attached individuals feel comfortable in close relationships (Ainsworth et al., 1978). These individuals have positive self-perception and self-confidence (Terzi, & Çankaya, 2009). Secure attachment makes it easier to empathise with others and to establish sincere relationships (Mallon, 2008). Securely attached parent-caregivers are needed for the formation of secure attachment, which is seen as a prerequisite for healthy and qualified relationships. Individuals with anxious-ambivalent attachment style are known to dislike physical closeness (Bell & Ainsworth, 1972). One of the reasons for this situation is the inconsistent behaviour of the caregiver towards the needs of the child (Aronson et al., 2012). Individuals who are exposed to this inconsistency experience fear of rejection and desire for closeness in a sense of intense uncertainty (Mikulincer et al., 2013). Furthermore, insensitive and indifferent behaviour of parents or caregivers towards their children leads to fear of closeness (Özbay & Çelik, 2024). This attachment style, known as avoidant attachment, individuals protest against separation. This protest is interpreted as an effort to reduce anger by moving away from the person to whom the individual is attached (Ainsworth, 1979). For this reason, individuals with avoidant attachment maintain distance in their relationships and hide their feelings. Attachment Styles

Scale (Feeney et al., 1994) and Three Dimensional Attachment Styles Scale (Erzen, 2016) were developed based on the three-dimensional structure of attachment styles. The multi-item nature of both the 4-dimensional and 3-dimensional attachment styles scales may decrease the data quality because it may increase the fatigue and inattention of individuals. Besides, the development of short forms of the scales is seen as one of the ways to overcome resource and time limitations. Within this context, 40-item Attachment Styles Scale (Feeney et al., 1994) was shortened to 12 items by Iwanaga et al. (2018). This study aims to examine the validity and reliability of this scale consisting of three sub-dimensions and 12 items in Turkish culture.

Method: The data of the study were analysed using SPSS 27 and AMOS 24 programs. Statistical significance value was determined as $p < .05$. For validity analyses, first level multifactor confirmatory factor analysis, convergent and discriminant validity, criterion validity, item discrimination, and language and content validity were examined. Cronbach's Alpha reliability coefficient and combined reliability value method were used to determine the reliability of the scale. For CFA, model fit criteria, comparative fit indices, absolute fit values and residual fit values were taken as criteria. Within the scope of the internal validity of the scale, the item mean scores between the lower 27% and upper 27% groups were tested using t test. Since the scale does not give a total score, each subscale was evaluated within itself. Fear of Happiness and Life Satisfaction Scale were used for criterion validity. There are different opinions in the literature about which fit indices should be evaluated at the reporting stage in measurement invariance studies. This study analysed the observed change in chi-square, CFI and RMSEA values for measurement invariance. For measurement invariance, the observed change in chi-square values ($\Delta\chi^2$) should be insignificant. Some researchers believe that reporting only ΔCFI is sufficient because ΔCFI is the most appropriate fit index to explain the relationship between latent and observed scores. On the other hand, some researchers suggest that $\Delta RMSEA$ values should be reported in addition to ΔCFI at the scalar invariance stage (Chen, 2007; Cheung & Rensvold, 2002). Measurement invariance in this study observed change in chi-square, CFI and RMSEA values were analysed.

Results: According to the reliability analysis findings, the internal consistency coefficients of the scale were found to be .76 for secure attachment, .76 for anxious attachment and .83 for avoidant attachment. Similarly, in the original scale, Cronbach's alpha values ranged between .83-.85. Therefore, each subscale's reliability coefficient can be said to be at an acceptable level. As a result of the analysis conducted within the scope of the internal validity of the Attachment Styles Scale Short Form, it was seen that the 27% difference between

the lower and upper groups was statistically significant. In other words, the item discrimination level of the scale can be said to be good. CFA results applied on the scale showed that the model fit values were in the adequate range. Moreover, the item factor loadings of the scale were between .45 and .83 for secure attachment, .47 and .75 for anxious attachment and .67 and .79 for avoidant attachment. The convergent and divergent validity results of the Attachment Styles Scale Short Form ($CR > .60$, $AVE = .45 - .55$) revealed that it provided convergent and divergent validity. Chi-square analysis on measurement invariance showed that the results were not significant.

Discussion and Conclusion: All analyses of the Attachment Styles Scale Short Form show that it is a valid and reliable measurement tool. However, the study has some limitations. The first limitation of the study is that the sample group consists only of university students. In order to ensure that the scale is generalisable, future studies can be conducted on both older adults and secondary and high school students. This study conducted many analyses, including measurement invariance, to test the reliability and validity of the scale. Besides, different statistical methods such as Rasch model can be used in future studies. Moreover, collecting data through self-report in this study may cause built-in method bias. Therefore, this bias can be prevented by using techniques such as interviews and observations in future studies. Despite all these limitations, having a short measurement tool that can measure the attachment styles of individuals in Türkiye is important in terms of expanding the attachment styles literature. Future studies using this scale may provide an opportunity for academicians and mental health professionals to examine the causes and consequences of attachment styles in more depth.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Yapay Zekâ Kullanımı Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir yapay zekâ aracından faydalanmamıştır.